

فرارسیدن ماه محرم، ماه عزای حسینی را به آزادمردان و عاشقان آن حضرت تسلیت می‌گوییم

گزارش

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ - اول محرم ۱۴۴۵ سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۸۰۶ - ۱۶ صفحه قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سر مقاله
غلامرضا صادقیان / سردبیر

قوه قضائیه چگونه می‌تواند به خود کمک کند

سخن تازه رئیس دستگاه قضا تا پیش از این، سخن منتقدان این دستگاه بود، چه منتقد منصف و چه منتقد بی‌انصاف. «تاکنون در برخی موضوعات مبتنی بر قانون اساسی جلو نرفته‌ایم، علنی شدن دادگاه‌هایی که طبق قانون اساسی می‌تواند علنی باشد، هم به‌نفع دستگاه قضا و هم به‌نفع جامعه و چهره نظام اسلامی است.»

صورت ساده برهان این است: «قانون اساسی می‌گوید دادگاه‌ها باید علنی باشد. دستگاه قضا به استدلالات محکم قضات خود و ضعف استدلال محکومان اعتماد دارد. مردم حرف حق را می‌پذیرند. پس نتیجه اینکه دادگاه علنی به‌نفع جامعه و آگاهسازی آن است.»

اما تاکنون برهان دیگری را صورت‌بندی کرده بودند: «قانون اساسی اگر چه درست، اما دادگاه علنی یعنی بازشدن پای رسانه‌ها و از جمله رسانه‌های دشمن یا مغرض. غول رسانه‌ای دشمن با وارونه‌سازی، استدلال قاضی را سست و دفاعیات متهمان (به‌ویژه امنیتی‌ها) را قاطع نشان می‌دهد. عامه مردم نیز سواد حقوقی لازم را برای درک واقعیت احکام قضایی ندارند. حکم قاضی هم هر چند عادلانه و دقیق باشد، ناروا تلقی خواهد شد. پس نتیجه اینکه دادگاه باید غیر علنی باشد.»

این صورت‌بندی دوم به‌وضوح نشان می‌دهد که ما سال‌ها در پشت ضعف رسانه‌ای و تبلیغاتی خود پنهان شده بودیم. اکنون مطابق آنچه آقای ازهای می‌گوید علنی‌شدن دادگاه‌ها به‌نفع جامعه و دستگاه قضایی است. این تغییر باور یعنی اولاً اعتماد پبدا کرده‌ایم که خبرجمع‌ی جامعه در نهایت، درست را از نادرست تشخیص می‌دهد. دوم، ما نباید صورت مسئله را پاک کنیم و باید در بحث رسانه و تبلیغ، پیشرو و محملور باشیم. سوم، قضاوت وقتی دادگاه علنی باشد، در حکم قانونی و منطقی با عدلایت دقت بیاشته می‌کنند و این به نفع دستگاه قضاست، هرچند عموم قضات به‌دلایلی علنی‌شدن دادگاه را از خوش نداشته باشند. چهارم، متهمان باالقومه نیز وقتی بدانند دادگاه‌ها علنی است و علاوه بر دآوری قاضی، مورد قضاوت خردجمعی هم قرار می‌گیرند، این خودش بازدارندگی دارد و پنجم، مردم از شفافیت و دانستن جریان پیچیده قضاوت، اطمینان خاطر بیشتری خواهند داشت.

معتمد پنج تغییر در قوه قضائیه می‌تواند چهره رسانه‌ای این قوه را ترمیم کند. اول اینکه چون کار اصلی قوه دآوری بین دو فرد یا دو نهاد است، به‌هرحال، محکوم دادگاه ناراضی خواهد بود و همواره در میلیون‌ها پرونده، نسبی در سمت ناراضی قرار می‌گیرند. علنی‌شدن دادگاه کمک می‌کند که محکوم نتواند محکومیت خود را در بیرون دادگاه، وارونه و نشانه ظلم به خود نشان دهد، بلکه چه‌بسا به حکم خود رضایت دهد. دومین تغییر باید در نشان دادن چهره سینمایی و هنری از دستگاه قضا باشد. در آمریکا و غرب به همین شکل و با تولید فیلم‌های سینمایی که به جریان دادگاه‌ها می‌پرداخت، نظام موشکافانه دادگستری خود را به رخ جهان کشیدند. به یاد دارم مرحوم هاشمی شاهرودی وقتی مسئولیت قوه را برعهده گرفت جمله‌ای را گفت که تا مدت‌ها دستمایه روزنامه‌نگاران علیه دستگاه قضایی شده بود: «برونه‌ای را تحویل گرفتم که هفتادسال از دادگستری غرب عقب است.» این عقب‌افتادگی فقط در ساختارها و نظام‌مندی‌ها نبود، یکی هم در فقدان قوه تبلیغ بود. غرب با تبلیغ نشان داده بود که قوت نظام قضایی‌اش در کجاست، سومین الزام تبلیغاتی قوه باید ضرب‌فادن رسانه‌ای به صدها حکمی باشد که هر روز قضات صادر می‌کنند و نشانه‌های قوت‌رای قاضی و آراستگی جریان دادگاه و رضایت‌مندی شاکی و متهم باهم در آن مستتر است. می‌توان روزانه شماری از این احکام را در قالب مستندهایی در گفت‌وگوی با قضات و شاکیان و متهمان به مردم نشان داد تا رابطه‌ای معقول تر و مهربانانه‌تر بین مردم و دستگاه قضا برقرار شود. قبلاً در همین ستون نوشته‌ام که اقدام آقای ازهای علیه مدیران کم‌کار و زیست بدون تشریفات او، که به آبروی نظام و همدلی مردم با نظام می‌انجامد، قابل قیمت‌گذاری نیست اما ندیدم که جز همین تمجید روزنامه جوان در جای دیگری از این اقدامات حتی به درستی یاد شود! چهارم، دستگاه قضا همان‌طور که باید در چهره عادلانه و رونق خود بکوشد، باید چهره قاطع و سخت‌گیر خود با مجرمان بزرگ را نیز به نمایش بگذارد. و پنجم، هیچ چیز مانند صدق و راستی و عدالت به‌ویژه علیه بخش فاسد دستگاه قضا نمی‌تواند چهره این دستگاه را بازسازی کند. از طرفی مردم می‌پرسند چرا یک ابردهاکار با یکی یا جرم مشهود معلق گذاشتن میلیاردها تومان بدهی، آزاد است و یک جیب‌بیر در زندان. این اگر چه ممکن است آسیبی داشته باشد، اما دیده نشده که یک جریب رسانه‌ای به آن بپردازد و پاسخ دهد. این‌ها همه فضاهای خالی تبلیغاتی و معرفتی دستگاه قضا است که اگر پر نشود، دیگران با ملات خود پر خواهند کرد.

عالی‌ترین مقام قضایی به رو به چندین دهه نقض قانون اساسی در دادگاه‌ها انتقاد جدی کرد. «جوان» در گزارشی تحلیلی ابعاد این دستور ضمنی اعمال قانون اساسی را بررسی کرده است

محاكمه دادگاه‌های غیرعلنی

● محمدصادق فقوری | دبیر گروه اجتماعی

حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای دی‌روز گفت که «ما در برخی موضوعات مبتنی بر قانون اساسی جلو نرفته‌ایم و محدودیت‌هایی را در طول دهه‌ها و سال‌ها ایجاد کرده‌ایم که تصور داریم این محدودیت‌ها به نفع ماست، اما به اعتقاد من اگر نگوییم این محدودیت‌ها به ضرر ما بوده، حداقل باید بگوییم به نفع ما نیز نبوده است.»

احیای اصل علنی‌بودن دادگاه‌ها در قانون اساسی با استمرار اراده قضایی امری دور از دسترس نیست. تشویق قضاتی که دادگاه‌های خود را علنی و بدون محدودیت حضور افسراد بر گزار می‌کنند و در مقابل مواخذه قضاتی که بدون دلیل دادگاه‌ها را غیر علنی می‌کنند، می‌تواند احیای یکی از اصول فراموش‌شده قانون اساسی باشد

➤ رئیس دستگاه قضا مسئله مهمی را در ساختار دادگاه‌ها به میان کشید که نوعی کیفرخواست علیه رفتار برخی قضات به حساب می‌آید | صفحه ۲ | علی شیریندا | میزان

یاور شهری‌ها پناهی جز تخت‌های فلزی و لباس‌های آبی ندارند

● مهساگربندی | خبرنگار گروه اجتماعی

وارد سوله چند صدمتری که می‌شویم هیاهو و فریادها بلند می‌شود، انگار به دنبال گوشی برای فریاد زدن می‌گشتند. پسر جوانی به سمت‌مان می‌آید. ترسی درونم از خطری که شاید داشته‌باشد، بیدار می‌شود. انواع و اقسام بیماری‌ها و مشکلات روحی که از قبیل در میان «یاورشهری‌های ۳» گزارش شده مرور می‌شود.اماسمی می‌کنم.خونسرد رفتار کنم و از میان هیاهوها و گاهی ناسراها خوب

ببینم و خوب بشنوم. حیرتم از این همه دردی که در این سوله جمع‌شده زیر ماسک‌هایی که تا زیر چشم کشیده‌ام پنهان است. پسر جوان می‌گوید: منو ببرین بیرون! مدیر این یاورشهر که در این بازدید همراهی‌مان می‌کند، می‌گوید: یاورشهری‌ها تا کسی را می‌بینند، شلوغ‌کاری می‌کنند.اینها ترجیح می‌دهند بیرون از اینجا مواد مصرف کنند تااینکه اینجا درمان شوند | صفحه ۲

داد که این کشور حمله تروریستی بامداد دوشنبه را،بی‌پاسخ نخواهد گذاشت و وزارت دفاع روسیه در حال آماده‌سازی پاسخی مناسب به این اقدام است. ساعاتی بعد، وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که نیروهای مسلح روسیه در اقدامی تلافی‌جویانه، تانسیسانی را که اوکراین از آن برای طراحی و آمادگی حملات علیه روسیه استفاده می‌کرد، نابود کرده است. همچنین کارخانه کشتی‌سازی در شهر اودسا در جنوب اوکراین که آنها را تولید می‌کرد، هدف قرار گرفت. این وزارت‌خانه گفته که نیروهای روسی در نزدیکی مناطق میکولایف و اودسا، تأسیسات ذخیره سوخت را با حجم کلی حدود ۷۰هزار تن منهدم کردند که سوخت ارتش

اوکراین را تأمین می‌کرد. هنوز مشخص نیست که عملیاتی که وزارت دفاع روسیه از آن صحبت کرده، بخشی از پاسخ به حمله سحرگاه دوشنبه به پل کریمه است یا اینکه مسکو این پاسخ را کافی می‌داند. وزارت دفاع روسیه همچنین گفته که ارتش روسیه، دوشنبه شب، حمله اوکراین را با ۲۸ پهپاد ارتش به «کریمه» ختنی کرده است. بر اساس گزارش وزارت دفاع روسیه، ۱۷ پهپاد اوکراین با سامانه‌های پدافند هوایی منهدم شد و ۱۱ پهپاد دیگر با جنگ الکترونیک سرکوب شد و بدون رسیدن به هدف، سقوط کرد.

هر چند کی‌یف حمله بحرگاه دوشنبه این هفته به پل کریمه را به عهده نگرفته، ولی «دی‌میتری

● محسنی‌مهرآبادی | استیمنر

راه‌زاگرس نشینان هموار شد

■ همزمان با سفر رئیس‌جمهور به استان کهگیلویه و بویراحمد اپر پروژه راه اصلی پاتاوه – دهدشت به عنوان بخشی از مسیر کریدور شمال – جنوب در مرکز کشور افتتاح و در واقع راه مردم محروم این منطقه که اساسی‌ترین نیاز آنان بود، هموار شد. راه اصلی پاتاوه – دهدشت بخشی از محور شهرضا – سمیرم – بهبهان است که از تپاط جنوب‌غرب کشور و خوزستان را به مرکز کشور برقرار می‌کند و پس از تکمیل این جاده، نقطه میانبر استان‌های جنوبی و کریدور شمال – جنوب خواهد شد

صبحانه در اراضی اشغالی با چاشنی خشم

■ معترضان به سیاست‌های افراطی دولت بنیامین نتانیاهو از جمله طرح اصلاحات قضایی کلبینیه و بر سر حرف خود ماندند و بعد از بیست‌وهشت هفته اعتراض، این بار همان‌طور که وعده داده بودند از حدود ساعت ۷ صبح به وقت محلی، خشم خود را از وضع موجود از میدان «هیما» در تل‌آویو فریاد زدند

شورای نگهبان نه سفت بگیرد نه شل دوستان هم کمتر خلاف کنند!

● جعفر بزرگور | خبرنگار گروه سیاسی

■ مهندس مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «جوان»: اینکه شورای نگهبان هر کسی را که مشکل یا پرونده دارد تأیید کند که سنگ روی سنگ بند نمی‌شود و کسی هم این کار را منطقی نمی‌داند. شورای نگهبان باید مطابق قانون عمل کند نه خیلی سفت و سسخت بگیرد، نه خیلی کار را رها کند. دوستان هم به‌جای اعتراض به شورای نگهبان کمتر خلاف کنند

سالیوان پرونده ایران را از بلینکن گرفت

■ چند هفته بعد از کنار گذاشتن رابرت مالی، فرستاده ویژه آمریکا در امور ایران، نشانه‌های جدی از تقویت نقش شورای امنیت ملی آمریکا در پرونده هسته‌ای ایران حکایت دارد؛ روسی می‌تواند به اجرای این قانون ایراد بگیرد، پرونده حاشیه‌ای خواهد کرد. در حالی که شورای امنیت ملی کاخ سفید در مقایسه با وزارت امور خارجه، به‌طور سنتنی تعامل بیشتری با اسرائیلی‌ها دارد، انتظار می‌رود در دور جدید سیاستگذاری در امریکا، نقش و نفوذ اسرائیلی‌ها در شکل دهی به روند مذاکرات با ایران جدی‌تر شود

معافیت از خدمت «مقدس» سربازی نباید «پاداش» باشد!

■ برابر قانون سرباز قهرمان حالا برویحه‌های تیم والیبال جوانان باید از انجام خدمت سربازی معاف شوند که طبیعی است و این حق قانونی آنهاست و باید از آن برخوردار شوند. کسی هم نمی‌تواند به اجرای این قانون ایراد بگیرد، اما سؤال اینجاست که اگر انجام خدمت سربازی امری مقدس محسوب می‌شود، چرا باید معافیت از این امر مقدس به عنوان پساداش قهرمانی در جهان یا مدال آوری در المپیک در نظر گرفته شود؟!وقتی معافیت از این امر مقدس به اشتباه به‌عنوان پاداش قهرمانی و مدال آوری در نظر گرفته می‌شود ناخودآگاه بخش عظیمی از جامعه دچار سرخوردگی می‌شوند، چراکه اصلاً امکان چنین فعالیتنی را ندارند

خام‌فروشی متانول هیچ منطق اقتصادی ندارد!

■ راهکار اصلی در زمینه رفع خام‌فروشی متانول، تداوم مشروط رانت خوراک در زمینه توسعه زنجیره ارزش است و واقعی کردن قیمت گاز موجب خواهد شد قطعاً صادرات خام متانول کاملاً ضررده شود و تنها با ارائه رانت خوراک ارزان، صادرات خام متانول جذابیت دارد. در صورتی که شرکت‌های متانولی موجود در زمینه توسعه زنجیره ارزش با تخصیص بیش از ۶۰ درصد از سود سالانه خود به توسعه زنجیره ارزش مشارکت کنند و رانت خوراک اعطاشده نیز هر سال مشروط به پیشرفت پروژه و تخصیص سالانه معادل حداقل ۶۰ درصد سود سالانه باشند، حداکثر تا پنج سال به شرکت‌های متانولی اعطا خواهد شد

سینمای اجتماعی ما زاییده ذهن فیلمساز است نه آینه اجتماع

■ وارونه‌نمایی هنرهای نمایشی از سینما و تئاتر گرفته تا سریال‌های تلویزیونی و نمایش خانگی درباره تصویری که از خانواده ارائه می‌دهند، چیزی است که هر قدر جلوتر می‌رویم، دامنه بیشتری از متفکران و ناظران منصف را به حیرت و اعتراف وامی‌دارد و این سؤال را پیش رو می‌گذارد که چرا خانواده در این حجم وسیع در ایران مورد هجوم قرار گرفته و تخریب می‌شود. نشست تخصصی «سینما و خانواده» که دیروز بر گزار شد به عکاش زاندالوصف خانواده‌ستیزی در هنرهای نمایشی ایران پرداخته‌است

➤ **یادداشت ورزشی**

شویانوروزی

اثر مخرب افشاگری‌های شبانه فوتبالی

هیچ چیز در فوتبال ما تغییر نمی‌کند و هر قانونی هم می‌گذارند در اصل ماجرا تحولی به وجود نمی‌آورد. این وسط هر از گاهی برخی از مسئولان هوس می‌کنند در برنامه‌های شبانه فوتبالی حاضر شوند و با افشای گوشه‌ای از واقعیت‌های حاکم بر این رشته به نوعی خود را مطرح کنند. اما باید دید آیا این افشاگری‌های شبانه اصلاً سودی به حال فوتبال و ورزش کشورمان دارد یا اینکه برخی اهداف دیگری را دنبال می‌کنند. در هفته‌های گذشته سرخابی‌های پایتخت حتی یک روز بدون حاشیه را هم پشت سر نگذاشتند. سرمنشا این حواشی نیز به مدیریت باشگاه‌ها و فوتبال ایران می‌رسد و به راحتی با احاساسات هوادان بازی می‌شود! **صفحه ۱۲**

➤ **یادداشت بین‌الملل**

مهدی تبریزی

تجدیدبلندپروازی خطرناک اردوغان در قفقاز جنوبی

با انتخاب مجدد اردوغان دور تازه‌ای از تنش آفرینی در منطقه قفقاز جنوبی با حمایت و رهبری ترکیه آغاز شد. این دقیقاً همان مسئله‌ای بود که از سوی کارشناسان نسبت به وقوع آن هشدار داده شده بود. اردوغان در روزهای ابتدایی دولت جدید خود با انتصاب «هاکان فیدان» رئیس دستگاه‌اطلاعاتی ترکیه به سمت وزیر خارجه این کشور نشان داد که در ارتباط با مسائل منطقه‌ای به خصوص مسئله سوریه و قفقاز جنوبی رویکردی تهاجمی‌تر اتخاذ کرده است. با نگاهی به کارنامه فیدان، رئیس سابق سازمان اطلاعات ترکیه، می‌توان طرح و برنامه‌های ضد ایرانی را که در دوران ریاست وی بر سازمان اطلاعات ترکیه به اجرا در آمده، به‌وضوح مشاهده کرد. **صفحه ۱۵**

➤ **ویژه جوان**

افشاگری از کلاهبرداری یک مجرم امنیتی

یکی از براندازان حامی پهلوی ادعاهایی افشاگرانه را در خصوص سوءاستفاده حسین رونقی، از چهره‌های مجازی براندازان و مجرم امنیتی، از کمک‌های مالی بیان کرده است. او گفته که حسین رونقی به بهانه کمک به زندانیان سیاسی در ایران، مبلغ ۳ میلیارد تومان دریافت و برای مصارف شخصی خود از همان مبلغ استفاده کرد. این فرد با انتشار تصاویر فیش‌های واریزی در صفحه اینستاگرامش نوشته «طبق مدارک موجود، حسین رونقی و خانواده‌اش طی پروژه‌های کیفی و دروغین، با سوءاستفاده از اعتماد دیگران و برای کمک به مردم، از طریق حساب‌های خانواده و نزدیکانش، حداقل ۳میلیارد تومان پول دریافت کرده و این مبالغ طی چند ماه به صورت مداوم به حسابشان واریز شده است | **صفحه ۲**